

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/263/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

320/2015. számú (IX. 24.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ által 2015. május 17-én előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2015. szeptember 24-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2015. május 17-én, elektronikusan terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2015. május 6-án foganatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy őt E. városban rendőri intézkedés során, véleménye szerint több sérelem és jogaiban való korlátozás érte, illetve ezek miatt kompromittáló, megalázott helyzetbe került több őt ismerő és számára idegen ember előtt is, ezért hitelét és erkölcsi megítélését, valamint a jó hírnevéhez való jogát rontva az egész város arról beszél, hogy bilincsbe verve, hat autóval, nyolc ember akciózott nála annak ellenére, hogy a panaszos valójában semmit nem követett el, de mégis megalázták és semmissé tették a jó hírnevét, ami egyébként negyvenkét éve töretlen, hiszen törvénytisztelő ember.

G. M. rendőr 2015. május 6-án igazoltatta őt E. városban, a V. úton található MOL kúton, ahova két természetőrrel érkezett a rendőr. A két természetőr egy kacsát vett volna a panaszostól, amit az interneten hirdetett meg 8. 000 Forintért, bár ennyiért sem lehetne eladni

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

a panaszos véleménye szerint. Azért hirdette meg az interneten, mert nem tudta, hogy védett madár, amiatt hirdette meg, mivel elpusztult a párja és gondolta elkerülhet egy olyan helyre, ahol párja lelhet. A madár, mint ahogy elmondták védett volt, amelyet a panaszos nem tudott. A madáron holland származást igazoló gyűrű volt. A természetőrök kijelentették, hogy a madarat lefoglalják, amelyre a panaszos mondta, hogy rendben van, de mivel egy kockás zsebnóteszbe kezdtek irkálni, ezért kérte, hogy vegyenek fel hivatalos jegyzőkönyvet, vagy hívjanak hatósági tanút, vagy vegyék fel telefonnal az intézkedést és a tényt, hogy ez egy gyűrűzött holland madár, nem pedig egy itthon fogott példány. G. M. rendőr viselkedése zavarosnak tűnt, nem engedte, hogy tanút hívjon a panaszos és a rendőr sem ment tanút hívni. Miután a panaszos telefonját elővette a rendőr habzó szájjal ordított, hogy mit képzelsz, fogdosta a panaszos kezét, majd erőszak alkalmazásával kifeszítette a telefonját a panaszos kezéből (ennek részletét rögzítette a mobiltelefonon) és elvette azt, eltette, majd nekilökte a panaszost a kocsijának és megbilincselte. A panaszos kezén keletkezett folt és a meglehetősen szorosra húzott bilincs nyomai láthatók a rendőrség által készített fotókon. Az, hogy lett-e sérülés, majd a későbbiekben kiderül, hiszen a panaszos egy zenekarban dobol és meglehetősen fontos az egészséges csukló. A rendőri erőszaknak nem állt ellent, inkább meglepődve és csodálkozva viselte el, mert nem is gondolta volna, hogy egy rendőr eddig elmehet, minden ok nélkül. Mások jogait semmibe veheti, egyszerűen csak azért, mert egy ember határozott és rögzíteni akarja az intézkedésben történő eseményeket és a hozzá kapcsolódó tényeket, de leginkább azt, hogy ez egy holland zártgyűrűs madár. G. M. rendőr már a kezdetekkor agresszív, zavart és furcsa viselkedésű volt. A panaszos szeretné tényként leszögezni, hogy semmiféle mozdulattal, vagy reakcióval, vagy cselekedettel nem utalt arra, hogy az intézkedés alól ki akarná vonni magát, vagy esetleg támadó, vagy agresszív lenne. A panaszos megítélése szerint a viselkedése határozott volt, amely szerinte nem minősül bűnnek. A panaszos azt érezte az intézkedés során, hogy mindenáron a rendőr ki akarta azt provokálni, hogy kényszerítő eszközt alkalmazzon vele szemben, mert jogában áll az, hogy intézkedhet.

A megbilincselést követően nem közölték a jogait, sem azt, hogy mi történt, mi szükség volt erre. A rendőr erősítést hívott, majd a panaszost bevitték a rendőrségre, ahol egyébként még mindig bilincsben tartották. Elvették a telefonját, illetve ott sem közölték a jogait, sem azt, hogy mi lesz vele, egyszerűen értetlenül ült megbilincselve, azért mert egy kacsát akart eladni. Mivel nem mondtak neki semmit, kért kirendelt jogi képviselőt, de ezt megtagadták neki. A rendőri kérdésre a panaszos közölte, hogy kicsit később élne annak lehetőségével, hogy valakit értesítsen, hátha közben magyarázatot kap a dologra és eldöntette, hogy kit érdemes értesítenie, de ezt végül nem tudta megtenni, mert elvették a telefonját, amiben az értesítendő telefonszáma volt. A fogdába pedig behoztak egy papírt, hogy írja alá. A papíron többek között az volt olvasható, hogy átesett orvosi vizsgálaton. Ez nem volt igaz, ezért a panaszos nem írta alá a papírt. Ezt kb. dél körül akarták vele aláíratni, de nem írta alá, mert nem tartalmazta a valóságot. A később megtörtént házkutatás során a nyomozók és a rendőrök végig bilincsben tartották a szomszédok és a járókelők szeme láttára, holott többször kérte, hogy vegyék le a bilincset, mert az értelmetlen. A panaszosnak végig bent kellett ülnie a kocsiban, miközben a rendőrök több, új idegent engedtek be a saját területére, akik nem tudják, hogy mit csináltak nála, miért jöttek, kik, honnan és mi célból, majd elmentek, de sem a panaszos, sem az anyukája nem engedte be ezeket a magánterületükre. Később volt házkutatás, amelynek az engedélyét nem tudták a panaszos külön kérése ellenére sem bemutatni és nem világosították fel, hogy miért megy be hat személy úgy a lakásába, amikor a fele is elegendő lett volna, de mindenki alaposan szemügyre vette a lakásban található tárgyakat. Ezek után, a kora esti órákban a Gy. városból érkezett Környezetvédelmi Hatóság szakembereivel együtt jegyzőkönyvben állapították meg, hogy a panaszos nem minősül

védett madarak kereskedőjének, illetve nem folytat a madarakkal üzletszerű kereskedelmet és a madárkertben tartott állatok elhelyezése, tartása megfelelő, ezért nem is vittek el tőle madarat. Igaz, három madár állítólag védettnak minősül, de ezeken is holland gyűrű található. A helyszínen a hatóság tagjai megállapították, hogy a madarakat a panaszos hobbiból tartja. Az eljárás végig úgy zajlott, hogy a panaszos meg volt bilincselve, étel-ital nélkül, a kapitányságra való visszaérkezésekor, többszöri kérésére nagy nehezen kapott 35 Forint értékben 0,044 kg párizsit és két zsemlét, ami összesen 100 Forint. A panaszos kérdésére, hogy mekkora az előírt adag, a rendőrök nem tudtak felelni, amit pedig hoztak, az tulajdonképpen semmi. A panaszos elmondta, hogy rendőri kérdésre korábban jelezte, hogy igényel élelmet öt órán túli fogvatartása esetére, mert aznap nem evett semmit. A behozott étel címkéje meg van, szükség esetén be is tudja mutatni.

A panaszos beadványában azt is előadta, hogy az ügy megindulását okozó kacska, ami mind kiderült védett, azt M-on gyakran tartandó nemzetközi kisállat vásáron vette évekkkel ezelőtt. A vásár egy nyílt kereskedelmi hely. A madáron holland zárt gyűrű van, ami egykori importot támaszt alá, tehát a természetkárosítás, amivel, mint később kiderült, hogy vádolják szerinte nem valósult meg, mert ez egy tenyésztett madár, amit behoztak az országba, és így bárki megvásárolhatja egy nyilvános vásáron. A panaszos elmondta, hogy nem lehet mindenről azt feltételezni, hogy nem lehet. A panaszos szerint a károsítás tényleges cselekménye nem merült fel, mert a madár jó egészségnek örvend, bár lehetséges, hogy a cselekmény el is évül ennyi idő alatt, de ez senkit sem érdekelt. Az ilyen vásárok szervezettek, nyilvánosak és állatot bevinni csak állatorvosi igazolással lehet. Mindez kb. két foci pályára nagyságú területen zajlik, tehát a panaszos úgy érzi, hogy ilyen helyen ételszerű, hogy joggal nyugodtan vásárolhat ő is és rajta kívül több száz, vagy ezer ember is, aki a vásáron részt vesz alkalmanként.

G. rendőr a viselkedésével és az intézkedésével a panaszost megalázta és a rendőrségbe vetett bizalma teljes mértékben megszűnt, mert agresszíven, kiszámíthatatlanul, ijesztően viselkedett, messzemenően kihasználva az egyenruha által adott „védelmet”. A két természetőrrel kapcsolatban szeretné megjegyezni, hogy ők nem voltak agresszívek, és kulturált módon viselkedtek. A panaszos érdekesnek tartja, hogy a madáron lévő zárt gyűrű tényét már másodszor a rendőrségen felvett elkobzási jegyzőkönyvre is csak külön kérésére vezették fel. Ismét el akartak erről a fontos tényről feledkezni.

A panaszos a beadványában az alábbi kérdéseket tette fel:

- Miért tépte ki a telefont a rendőr a kezéből? Volt-e ehhez egyáltalán joga?
- Miért alkalmazott kényszerítő eszközt és tettelegességet?
- Miért nem tájékoztatták őt a jogairól?
- Miért nem hívtak ügyvédet, illetve továbbra sem tájékoztatták a jogairól?
- Miért nem adták át a házkutatási engedélyt a kérésére?
- Miért rontottak be az édesanyja lakásába és ijesztettek rá a 70 éves, szívbeteget asszonyra?

- Miért kellett négy rendőrautóval kiszállni a panaszos lakására azért, hogy ott céltalanul ténferegjenek a rendőrök?
- Miért tartották egész nap bilincsben, megalázva, mint egy köztörvényes bűnözőt, csupán egy kacsa miatt?
- Miért este 22 órakor dobtak neki oda 35 Forint értékben 0,044 kg, 3 szelet parizert?
- Mindenkinek joga van mindenhez, csak az állampolgároknak semmihez? Hogy van ez? Ez nem a középkor.

A panaszos gondolatainak összegzéseként előadta, hogy ez történt E-ban 2015. május 6-án, egy 8.000 Forintos kacsa miatt. Szánalmasnak tartja, hogy ez megtörténhetett. A panaszos véleménye szerint a fentebb közölt információk kimerítik a túlkapást és helytelen cselekményeket, illetve a jogokban való korlátozást. A magyar rendőrei pedig minden második mondatukban arra hivatkoztak, hogy csak a munkájukat végzik, etc. Ez a panaszos szerint elgondolkodtató, hogy csak így lehet végezni, csak így, ezek a tények pedig jogszerűen történhettek meg.

A panaszos ezt követően három fő részt határozott meg, amelyek tekintetében kéri a panaszának a kivizsgálását. Először is G. M. rendőr viselkedésének és tetteinek a felülvizsgálatát kéri a Testülettől. Másodszor a rendőrségen történt események, illetve a jogaitól való megvonás kivizsgálását kéri. Végezetül pedig panasszal kíván élni az ellen, hogy természetkárosítás bűncselekmény elkövetésével gyanúsították meg; erre tekintettel kéri, indokolással támassza alá az eljáró nyomozó a természet megkárosításának mértékét Forintban kifejezve; a kár létrehozásának cselekményét konkrétan; a kár keletkezésének a helyét, vagy elszenvedőjét konkrétan. A panaszos véleménye szerint az a törvény, amivel eljárak ellene abban csak nagyon szűk látókörral történő értelmezéssel lehet azt bizonyítani, hogy egyáltalán károkozás ténylegesen megtörtént, mert messze áll attól, hogy eltúlzott intézkedéseket kellene hozni. A panaszos végezetül elmondta, hogy az ügy végkifejletét és eseményeit több fórumon korrekten, a valóságnak és a megtörtént eseményeknek megfelelően a nyilvánosságra kívánja hozni, hogy többen rálássanak arra, hogy mit is képzelnek egyesek magukról, másokkal miket tehetnek meg, illetve mi folyik itt és mindenki a saját véleményét megalkothassa az ügyben az érintettekről, akkor is, ha netán több törvényszéken is keresztül megy az eljárás.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult az E. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető 2015. június 23-án készítette el a Testület megkeresésére a szóban forgó rendőri intézkedésről szóló átíratát, amelyből az alábbiak derülnek ki.

A panaszossal szemben jelenleg három eljárás van folyamatban az E. Rendőrkapitányságon: bü. számon a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 242. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő természetkárosítás büntette miatt; rendőri intézkedéssel szembeni panasz; valamint jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség miatti eljárás, amely a panaszügy jogerős befejezéséig felfüggesztésre került.

A panaszossal szemben 2015. május 6-án, 10 óra 50 perckor az E. Rendőrkapitányság állományából egy fő rendőr, G. M. r. törm. intézkedett. Az intézkedés során jelen volt V. A. természetvédelmi őrkerület vezető, valamint N. A. Gy. természetvédelmi tájegységvezető. A panaszos E. Rendőrkapitányságra történő beszállításához G. M. r. törm. a szolgálatirányító parancsnokon keresztül kért segítséget, aki a helyszínre irányította a Rendőrség XI/1. Alosztályától N. G. r. törm. és G. N. r. törm. rendőröket, akik a panaszost az E. Rendőrkapitányságra szállították be.

Az intézkedést megelőzően megjelent az E. Rendőrkapitányságon V. A. természetvédelmi őrkerület vezető és N. A. Gy. természetvédelmi tájegységvezető, akik tájékoztatták a rendőrséget arról, hogy információjuk van arra nézve, hogy egy személy fokozottan védett madarat – egy bőjti récét – árul az interneten és ők megbeszéltek vele egy időpontot a találkozóra. Elmondásuk szerint a panaszos egy kék színű VW Transporter gépkocsival fog érkezni a helyszínre. Tekintettel arra, hogy fokozottan védett madár tartása és azzal való kereskedés bűncselekmény megállapítására alkalmas, ezért kérték, hogy a találkozón a rendőrség valamely tagja is legyen jelen, bűncselekmény gyanúja esetén tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Ezen információk alapján a természetvédelmi őrökkel tartott G. M. r. törm, aki a találkozó helyszínén a korábbi leírásnak megfelelő gépkocsiban tartózkodó személyt igazoltatás alá vonta, majd felkérte a gépkocsi utasterének a kinyitására. A raktérben két dobozt talált, amelyeket a panaszos felkérés ellenére sem volt hajlandó kinyitni, sőt gúnyosan odavetette az intézkedő rendőrnek, hogy „nyisd ki te, meglepetés lesz!”. Ezt követően az intézkedő rendőr felkérésére V. A. természetvédelmi őr a két dobozt kinyitotta, amelyek közül az egyikben találtak egy madarat, amelyről a természetvédelmi őrök megállapították, hogy az egy fokozottan védett bőjti réce, amelynek tartása és eladása engedélyköteles. Tekintettel arra, hogy ily módon a panaszost mind a madár tartása, mind annak eladásra kínálása okán bűncselekmény elkövetésén tetten érték, az intézkedő rendőr az intézkedés további menetéről kívánta a panaszost tájékoztatni, aki ezt nem volt hajlandó meghallgatni, sőt megkísérelte magát az intézkedés alól kivonni, amelynek következtében G. M. r. törm. vele szemben testi kényszer alkalmazott és kezeit hátra bilincselte.

Összességében a rendőri intézkedés célja és jogalapja a bűncselekmény elkövetésén tetten ért panaszos elfogása és előállítása volt a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján, míg a bilincs alkalmazásának a feltételei az Rtv. 48. § c) pont alapján álltak fent.

A panaszost, elfogását követően, előállították az E. Rendőrkapitányságra. Az előállítás célja a bűncselekmény elkövetésén tetten ért panaszossal szemben a szükséges és indokolt nyomozati cselekmények (pl.: házkutatás, lefoglalás, gyanúsiotti kihallgatás) végrehajtása volt. Az előállítást a bűncselekmény elkövetésén tettenérés alapozta meg. Az előállítás 10 óra 50 perckor vette kezdetét és 22 óra perckor történt meg a panaszos szabadon bocsátása. Az előállítás időtartama egy alkalommal, négy óra időtartammal került meghosszabbításra.

A panaszossal szemben G. M. r. törm. testi kényszerítő és bilincset használt kényszerítő eszközként. A kényszerítő eszközök alkalmazására a panaszos szökésének megakadályozása érdekében került sor az Rtv. 48. § c) pontja alapján. A bilincset a panaszos 10 óra 50 perctől 11 óra 15 percig viselte. Az elfogása során G. M. r. törm. a panaszos kezeit hátra bilincselte, aki az intézkedés során nem jelezte, hogy a bilincs fájdalmat okozna neki. G. M. r. törm. azon kérdésére miszerint keletkezett-e sérülése, azt mondta, hogy „Nem tudom, majd később kiderül. Dobolok, úgyhogy lehet, hogy fél év múlva majd érezni fogom a bilincselést.”

Az elfogásról készült jelentéshez tartozó nyilatkozatban, az előállítás időtartamáról szóló igazolásban, valamint az előállítottakkal kitöltendő nyilatkozatban a panaszt azt jelölte meg, hogy sérülése nem keletkezett. A nyilatkozatokat és az igazolást a panaszos saját kezűleg írta alá.

A panaszos orvosi vizsgálaton esett át, 2015. május 6-án 21 óra 32 perckor. A vizsgálatot végző orvos megállapítása szerint a panaszos mindkét csuklóján bilincs okozta nyomás helye látható, panaszmentes.

G. M. r. törm., V. A. és N. A. Gy. természetvédelmi őrök elmondása szerint az intézkedésnek nem volt tanúja. Amennyiben az intézkedés helyszínének közelében tartózkodtak civilek (számuk, személyazonosságuk nem ismert), azok közül senki nem ment oda az intézkedő rendőrhöz, hogy az intézkedés okáról és módjáról érdeklődjön, illetve a panaszos előállítását követően sem érkezett olyan jellegű visszajelzés a rendőrséghez, hogy a panaszos előállítása szóbeszéd tárgya lett volna a városban.

V. A. és N. A. Gy. természetvédelmi őrök arról számoltak be, hogy a panaszos viselkedett kezdettől fogva agresszíven és ellenségesen, sőt az intézkedés közben hangoskodott, megjegyzéseket tett a természetvédelmi őrökre. A panaszossal szemben a nap folyamán foganatosított házkutatást végző K. P. r. törm. arról is beszámolt, hogy a panaszos a házkutatás során a természetvédelmi őröket provokálta, inzultálta.

Az Rtv. 17. § (1) és (3) bekezdése értelmében a rendőrség feladata ellátása során többek között a tulajdonhoz fűződő jogokat is korlátozhatja, amennyiben ez például a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését szolgálja. Jelen esetben a panaszos telefonjának használata az eljárás sikeres lefolytatását is veszélyeztethette volna, így akár bizonyíték eltüntetését is megkísérelhette volna, hiszen az nem látszott, hogy kamerázik, sms-t ír, telefonálni kíván vagy az ügyben szereplő internetes hirdetést kívánta-e letörölni.

G. M. r. törm. az intézkedés során részletesen tájékoztatta a panaszost. A panaszost az eljárás során szintén részletesen tájékoztatták a természetvédelmi őrök, majd előállítását követően S. E. r. tzls. szolgálatirányító parancsnok is, aki kb. 1 órán keresztül tájékoztatta őt részletesen az előállítás okáról, az általa elkövetett bűncselekményről, az eljárás során gyakorolható jogairól és kötelezettségeiről. Ezt követően a panaszossal szemben foganatosított házkutatás és lefoglalás során K. P. r. törm. is részletesen tájékoztatta a házkutatás és lefoglalás okáról, majd gyanúsított kihallgatása során jogairól és kötelezettségeiről.

A panaszossal szemben házkutatást végeztek el a hosszas adatgyűjtés során megállapított tartózkodási helyén, amelyen a panaszos részt vett, a házkutatás során nem állt a ház előtt, hanem az udvaron, illetve ott tartózkodott (lakóépület és hozzá tartozó melléképület), ahol a házkutatás éppen folyt. Arra nézve a rendőrség nem rendelkezik információkkal, hogy a panaszos szomszédjai látták-e a panaszost a nyomozati cselekmény megkezdésekor, illetve aközben.

A panaszost az E. Rendőrkapitányság épületébe állították elő. Az előállítás kezdete 10 óra 50 perc volt, ezt követően a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) vonatkozó rendelkezései alapján 12 óra 7 perckor K. P. r. törm. hatósági tanú jelenlétében lefoglalást hajtott végre a panaszossal szemben 12 óra 55 percig. Ezt követően a panaszos előállítása folytatódott, miközben az E. Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök adatgyűjtést végeztek a panaszos tartózkodási helyének megállapítása érdekében, amelyre azért volt szükség, mert a panaszos több óra elteltével sem volt hajlandó megmondani a tartózkodási helyét. Amikor megállapították a tartózkodási helyét, akkor kb. 14 óra körüli időben a házkutatás helyszínére kísérték, ahol 14 óra 30 perctől 18 óra 50 percig házkutatást és lefoglalást hajtottak végre.

Időközben a Megyei Kormányhivatal jelen lévő képviselői 18 órakor az általuk folytatandó eljáráshoz szükséges formanyomtatványon jegyzőkönyv felvételét kezdték meg, amely 20 óráig tartott. Ezt követően a panaszost visszaszállították az E. Rendőrkapitányság épületébe, ahol 20 óra 32 perctől 21 óra 20 percig K. P. r. törm. gyanúsítottként hallgatta ki. Ezt követően a panaszost kiszállították Dr. F. I. orvoshoz, ahol 21 óra 32 perckor orvosi vizsgálaton vett részt. A panaszos ezt követően ismét visszakerült az E. Rendőrkapitányság épületébe, ahonnan 22 órakor szabadították.

A panaszos az általa kiöltött nyilatkozat szerint öt órán túli elhelyezése esetére élelmiszert igényelt. A 7/2011. MRFK vezetői intézkedés alapján vezetett kimutatás szerint részére élelmiszert vásároltak, amelyet a szolgálatirányító parancsnok elmondása szerint át is adtak a panaszosnak. Annak írásos nyoma nincs, hogy italt kért-e, illetve kapott-e, erre kifejezetten a szolgálatirányítói parancsnoki teendőket ellátó S. E. r. tzs. és B. Z. r. zls. sem emlékszik, azonban mindketten elmondták, hogy amennyiben valamely fogvatartott jelzi, hogy szomjas, úgy kivétel nélkül minden esetben kap inni, így tehát amennyiben a panaszos jelezte, hogy szomjas, úgy biztos, hogy kapott inni.

2) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsájtotta a panaszossal szemben 2015. május 6-án, G. M. r. törm. által megtett szabálysértési feljelentést, amely szerint a panaszos 2015. május 6-án, 10 óra 50 perckor követett el szabálysértést az alábbi tényállás alapján.

A fentebbi napon 10 óra 50 perckor a szolgálatirányító parancsnok utasítására jelent meg G. M. r. törm. V. A. természetvédelmi őrkerület vezető és N. A. Gy. természetvédelmi tájegység vezetőkkal, mert információ volt arra, hogy egy személy fokozottan védett madarat, egy bőjtű récét próbál értékesíteni. Erről hirdetést is adott fel. E-ban, a MOL kút hátsó parkolójában megtalálták a panaszost egy kék színű személygépjárműben. A panaszost igazoltatásra szólította fel a rendőr, amelynek a panaszos az igazolványa átadásával eleget tett. A rendőr megkérte a panaszost, hogy nyissa ki a gépjármű hátsó utasterét, amelynek eleget tett. A hátsó raktérben találtak egy cipős dobozt, illetve egy fém tároló dobozt. A panaszost a rendőr kérdőre vonta a dobozok tartalmáról, amelyre csak annyit mondott, hogy” Nyisd ki Te! Meglepetés lesz!”. Ezután a rendőr ellenőrizte a fémdobozt, amelyben méhészeti használati

tárgyak voltak. A papír cipős dobozban pedig egy madár volt, amelyet átadott a természetvédelmi öröknek. A jelen lévők természetvédelmi örök megállapították, hogy a papírdobozban a hirdetésben szereplő madarat találták meg. A madár bőjti réce, tojó, ami fokozottan védett. A tartásához engedély kell. A rendőr kérdőre vonta a panaszost a madárról. A panaszos érdemleges választ nem adott, annyit válaszolt, hogy: „Itt van. Vigyétek. Aztán engem engedjétek el.” A rendőr elmondása szerint, amint elkezdte kérdőre vonni a panaszost az egyre idegesebb lett, a hangerejét egyre jobban felemelte, majd a rendőr és a természetvédelmi örök munkáját szidalmazni kezdte. A rendőr közölte a panaszossal, hogy bűncselekmény gyanúja miatt elő fogja állítani a rendőrkapitányságra, illetve az intézkedés menetéről is tájékoztatta. A panaszos ekkor a gépjármű utasteréhez indult, onnan a telefonját a rendőr felszólítása ellenére is magához vette, azzal hívást próbált meg kezdeményezni, illetve megpróbálta magát kivonni az intézkedés alól oly módon, hogy a rendőrnek hátat fordított, elindult a MOL kút irányába, pár lépést meg is tett azzal a céllal, hogy tanút hoz. Ekkor a rendőr, tekintettel arra, hogy a panaszos megpróbálta magát kivonni az intézkedés alól testi kényszer alkalmazott, amely során az ott parkoló gépjárműhöz arccal állította a panaszost, a kezét hátrabilincselte. A kezében lévő mobiltelefont tőle elvette, azt V. A.-nak a bilincselés sikeres végrehajtása érdekében átadta, amelyet V. A. a bilincselés után a panaszos bal első zsebébe sérülés okozása nélkül visszaadott. Ezután a SZIPK-en keresztül a panaszos a rendőrkapitányságra történő beszállításához segítséget kért, amely során N. G. r. törm. és G. N. r. törm. a Rendőrség XI/1. Alosztályától a helyszínre érkezett és a panaszost beszállították az E. Rendőrkapitányságra. Mivel a panaszos az intézkedés során nem működött együtt, illetve elmondta, hogy a gépjárművét nem hajlandó lezárni, ezért a benne található kulccsal G. N. és a panaszos jelenlétében G. M. r. törm. lezárta a járművet. A panaszossal szemben ruházátvizsgálatot hajtott végre a rendőrkapitányság épületében G. M. r. törm., amely során szabálysértésre, vagy bűncselekményre utaló dolog nem került elő. Az intézkedésnél G. M. r. törm.-en kívül két természetvédelmi örök volt jelen. A panaszos a kapitányság épületében az intézkedéssel szemben panasszal élt. Elmondása szerint az eltűzött volt. Arra a kérdésre, hogy az intézkedés során sérülése keletkezett-e annyit válaszolt, hogy még meglátja, most nem tudja, majd később kiderül. Mivel a panaszos panasszal élt az intézkedéssel szemben, ezért G. M. r. törm. ezt a tényt D. G. r. fhdgy-nak a KHO vezetőnek haladéktalanul személyesen jelentette.

3) A becsatolt elfogás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben 2015. május 6-án 10 óra 50 perckor kezdeményeztek rendőri intézkedést, amely során az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatást, az Rtv. 29. § (6) bekezdés szerint átvizsgálást, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint előállítás alkalmaztak. A MOL benzinkútnál a panaszost az Rtv. 48. § c) pontja szerint bilincselték meg. A kényszerítő eszköz alkalmazására a figyelmeztetés megtörtént. A bilincset 10 óra 50 perctől 11 óra 15 percig alkalmazta a rendőr a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint a kezek előre illetve hátra bilincselésével. A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett. A kényszerítő intézkedés és/vagy eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. Az Rtv. 18. § (1) bekezdés alapján a panaszos a hozzátartozója/képviselője kiértesítését kérte.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírásának ismertetésétől a Testület jelen pont alatt eltekint, figyelemmel arra, hogy a szabálysértési feljelentés tényállásaként, az előző pontban ismertetett leírás szó szerinti egyezést mutat az előállítás alapjául szolgáló cselekménnyel; az új, érdemi információt nem tartalmaz.

A védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 4. § (4) bekezdése alapján 2015. május 6-án 10 óra 50 perckor megtörtént. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján a panaszosnak az előállítás okáról szóló tájékoztatót, valamint az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták.

Az elfogás oka 2015. május 6-án 22 órakor szűnt meg, ekkor a panaszos szabadon bocsátása megtörtént.

4) Az előállítás során a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatót az Rtv. 92. – 93. §§-ok alapján megkapta; a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel/ kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal élt; az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatót szóban, a részére kiállított – az előállítás időtartamáról szóló – igazolást átvette; betegségben nem szenved; sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett; orvosi ellátásban részesült.

A panaszos a nyilatkozatot, mint akaratával mindenben egyezőt aláírta.

5) Az elfogás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás a panaszossal szemben, az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerinti igazoltatást, az Rtv. 29. § (6) bekezdés szerinti átvizsgálást, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerinti előállítást és az Rtv. 48. § c) pont szerinti bilincselést jog- és szakszerűnek, valamint az Rtv. 15. §-ában meghatározott követelményeknek megfelelőnek, azaz arányosnak találta.

6) L. A. r. őrgy. hivatalvezető 2015. május 18-án az alábbi feljegyzést készítette.

A panaszost 2015. május 6-án, szándékos bűncselekmény elkövetése miatt előállították az E. Rendőrkapitányságra. A panaszos az előállítás során úgy nyilatkozott, hogy panasszal él a rendőri intézkedés ellen. Tekintettel arra, hogy a panaszos lakcímmel nem rendelkezett, ezért L. A. r. őrgy. egy megadott telefonszámon keresztül vette fel vele a kapcsolatot azért, hogy panaszának körülményeiről érdeklődjön. A panaszos közölte vele, hogy méhészként dolgozik, így nem tud a kapitányságra befáradni, hogy a sérelméről jegyzőkönyvet készíthessenek.

A panaszos a telefonbeszélgetés során elmondta, hogy azért él panasszal, mert nevetségesnek és eltúlzottnak tartja a hatósági intézkedést, mivel ő egy 20 dkg súlyú holland kacsá miatt lett előállítva és rendőri intézkedés alá vonva, amely egész nap, estig tartott. Sérelmezi, hogy a vele szemben intézkedő rendőr (G. M. r. törm.), amikor a madár lefoglalása érdekében intézkedett nem gondoskodott a panaszos kifejezett kérése ellenére sem hatósági tanú kirendeléséről. Amikor ezt vele a rendőr közölte, javasolta, hogy ő maga intéz tanút, mivel úgy ítélte meg, hogy egy egyedi azonosítóval rendelkező kacsá lefoglalásához indokolt egy hatósági tanú jelenléte. Amikor telefonhívást akart kezdeményezni és pár lépést tett, hogy félremenjen, az intézkedő rendőr közölte vele, hogy ezt nem teheti meg, köteles a rendőri

intézkedésnek alá vetni magát, a rendőr azt sem engedte meg neki, hogy a telefonjával videofelvételt készítsen az intézkedésről, így a panaszos ezek után hagyta, hogy a kezéből a rendőr kivegye a telefont. Állítása szerint együttműködő volt, nem tett félreérthető mozdulatot. Elismeri, hogy emelkedett hangnemben beszélt, de közreműködő volt a rendőri intézkedés során. A panaszos még azt is elmondta, hogy a rendőri intézkedés során kérése ellenére nem rendeltek ki védőt, illetőleg sem jogairól, sem arról, hogy milyen intézkedéseket fognak foganatosítani, illetve hogy mi volt a konkrét probléma nem kapott tájékoztatást az intézkedés során. Hozzátette, hogy furcsának találta azt, hogy ennyi rendőrré volt szükség a vele szemben foganatosított intézkedés során. Eltúlzottnak érzi, és mivel együttműködött, így állítása szerint kényszerítő eszközre sem volt szükség. Hozzátette, hogy többször kérte, hogy vegyék le a kezéről a bilincset, de ez nem történt meg. L. A. r. őrgy. kérdésére kijelentette, hogy a rendőri intézkedés során sérülést nem szenvedett, valamint megadta a posta címét, ahová a részére iratot lehet kézbesíteni.

7) A kapitányságvezető 2015. június 11-én kelt határozatában rendelkezett a panaszos által előterjesztett panaszról.

A határozat szerint a panaszossal szemben 2015. május 6-án foganatosított rendőri intézkedés ellen benyújtott panaszát a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 71. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel az Rtv. 93/B. § (1) bekezdésére, mint alaptalant elutasította a parancsnok.

A határozat indokolása szerint a panaszos kifogásolta a vele szemben, 2015. május 6-án a MOL benzinkútnál 10 óra 50 perckor kezdeményezett és lefolytatott rendőri intézkedést, amellyel szemben panasszal élt.

A parancsnok határozatában megállapította, hogy a panaszos határidőben terjesztette elő a panaszát.

A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszos az intézkedést megelőzően időben valószínűsíthetően fokozottan védett szervezet élő egyedét (bőjti récét) szerzett meg és tartott, majd ezt a madarat eladásra kínálta egy internetes oldalon. A hirdetés kapcsán a panaszossal találkozót egyeztettek a MOL benzinkútnál, majd, mivel megkísérelte értékesíteni az egyed, bűncselekmény elkövetésén érte tetten a rendőrség. A helyszínen megállapították, hogy az eladásra kínált madár egy fokozottan védett egyed. A panaszost emiatt további eljárási cselekmények foganatosítása céljából előállították az E. Rendőrkapitányságra.

A közigazgatási eljárás során szóban hallgatták meg, aki sérelmezte, hogy az általa elkövetett cselekmény miatt foganatosított rendőri intézkedés túlzott volt; egész nap személyi szabadságában korlátozva volt emiatt, sőt kényszerítő eszközt is alkalmaztak vele szemben. Nehezményezte, hogy a bőjti réce lefoglalásához a helyszínen indítványozta hatósági tanú bevonását, amelyre nem került sor, illetőleg a telefonját sem használhatta. Sérelmezte, hogy az eljárás során nem kapott kellő felvilágosítást a jogairól, kötelezettségeiről, illetve a foganatosítandó intézkedésekről. Emellett védő bevonása iránt sem intézkedett a rendőrség.

Az eljárásában ezen kívül meghallgatták az intézkedés során jelen lévő természetvédelmi öröket, illetve további tanúkat.

Megállapítást nyert, hogy a panaszos a cselekményével alaposan gyanúsítható a Btk. 242. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő természetkárosítás bűncselekmény elkövetésével. A panaszos tettenérést követően további, azonnal foganatosítandó nyomozati cselekmény lefolytatása vált szükségessé: házkutatás, lefoglalás, gyanúsítkénti kihallgatás.

A tanúk egybehangzó vallomásai szerint megállapítható, hogy a panaszos részére az eljárás során több alkalommal megadták az ügymenettel és a jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatban is a felvilágosítást úgy a természetvédelmi örök, mint a rendőrség tagjai. A panaszos gyanúsított ki hallgatása során aláírásával igazolta, hogy a jogaira történő figyelmeztetést, tájékoztatást megértette.

A beszerzett adatok szerint a panaszos nem volt hajlandó közölni a tartózkodási helyét, mindezt az adott napon szolgálatot teljesítő szolgálatirányító parancsnok, a kapitányság Vizsgálati Osztályának kiemelt főreferense, illetve az elfogást foganatosító járőr vallomásaikban alátámasztják. A panaszos a részére feltett kérdésekre kitérő válaszokat adott. Hosszas adatgyűjtés során sikerült a panaszos tartózkodási helyét megállapítani, ahol a foganatosított házkutatás alkalmával különböző fajtájú egzotikus madarak lefoglalására került sor. A helyszínen foganatosított házkutatás és lefoglalás végrehajtásakor az eljárásba indokolt volt bevonni – a madarak azonosítása céljából – a Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának munkatársait. Tekintettel a megfelelő tartási körülményekre a madarak helyben történő lefoglalása érdekében történt intézkedés.

Megállapítható továbbá, hogy a hirdetésben szereplő böjti réce lefoglalására a kapitányság épületében került sor, amely során – a panaszos kérésének eleget téve – hatósági tanú bevonására került sor, aki aláírásával hitelesítette a jegyzőkönyvet. A panaszos a lefoglalás módja ellen nem élt panasszal.

A panaszos védő kirendelését a tanúk vallomásai alapján nem kérte, gyanúsított ki hallgatásáról készült jegyzőkönyvben az szerepel, hogy később nyilatkozik. Mindezt aláírásával igazolta. A panaszos a gyanúsítás ellen panasszal élt, amelyet az E. Járási Ügyészség határozatával utasított el.

A kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban megállapítható, hogy az Rtv. 48. § c) pontja alapján került sor a bilincs alkalmazására szökés megakadályozása érdekében. A rendelkezésre álló adatok szerint a benzinkútnál foganatosított intézkedéskor, miután megtalálták a böjti récét, a panaszos kérte hatósági tanú bevonását a lefoglaláshoz. Ezt az ott intézkedő járőr visszautasította, tekintettel arra, hogy ott nem került sor a lefoglalás foganatosítására. Ekkor a panaszos telefonálni szeretett volna, azonban azt a járőr megakadályozta, tekintettel arra, hogy a mobiltelefon használata az intézkedés eredményes befejezését veszélyeztette volna. Ezt követően a panaszos a benzinkút épülete felé távozni kívánt; elmondása szerint hatósági tanú bevonása érdekében. A járőr az intézkedés helyszínének elhagyását megakadályozta és a szökés megakadályozása érdekében – az erre irányuló kivizsgálás szerint jogszerűen – kényszerítő eszközt alkalmazott.

A tanúk egybehangzó vallomása szerint a panaszos nem tanúsított együttműködő magatartást, többször hangot adott annak, hogy hagyják békén, engedjék el. Illetőleg több, a hatóság által feltett kérdésre kitérő válaszokat adott, amely megnehezítette az adatgyűjtést és az intézkedés idejének elhúzódsát eredményezte.

Az eljárás során olyan külső tanút, vagy egyéb bizonyítási eszközt beszerezni nem volt lehetséges, amely a panaszos által elmondottakat támasztaná alá, és az eljárás további folytatásától sem várható más eredmény.

8) A Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetője 2015. július 23-án kelt átiratában tájékoztatta arról a Testületet, hogy a panaszos törvényes határidőn belül fellebbezést nyújtott be az előző pontban ismertetett határozattal szemben, ezzel egyidőben a panaszát pedig megküldte a Testületnek is.

Figyelemmel a fentiekre a II. fokú eljárást az Ellenőrzési Szolgálat folytatja le – az Rtv. 93. § (3) bekezdése alapján –, amelyet a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője 2015. július 10-én kelt végzésével felfüggesztett.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy kiterjed-e a panasz valamennyi részére a hatásköre.

A panaszos sérelmezte, hogy vele szemben egy olyan cselekmény miatt indítottak büntetőeljárást, amelyet nem követett el. Kifogásolta a büntetőeljárás során végrehajtott házkutatást és lefoglalást. Beadványában előadta, hogy kifejezett kérése ellenére sem rendeltek ki mellé védőt, valamint hatósági tanút sem alkalmaztak az egyes cselekményeknél, pedig ezeket a panaszos kifejezetten indítványozta.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A panaszos sérelmezte azt, hogy vele szemben olyan cselekmény miatt indult büntetőeljárás, amely álláspontja szerint nem valósult meg, nem követte el a természetkárosítás bűncselekményt.

A Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

A gyanúsítás tényével szemben a panaszos a Be. 195. § (1) bekezdése alapján, a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet. Jelen esetben a panaszos – a rendőrség tájékoztatása szerint – panasztételi jogával élt a büntetőeljárás során, amelyet az ügyészség elutasított. Tekintettel arra, hogy jelen esetben megállapítható, hogy a panaszos kimerítette a Be. alapján számára biztosított jogorvoslati lehetőséget, valamint arra is, hogy az adott aktussal szemben a Be. biztosított megfelelő jogorvoslatot, így a Testület hatáskörét kénytelen volt kizárni a fentebbi rendelkezésekre tekintettel.

A Testület nem rendelkezik hatáskörrel a gyanúsítás tényének a felülvizsgálatára, valamint arra sem, hogy megvizsgálja, hogy a panaszos magatartásával megvalósíthatott-e bűncselekményt, így a Testület ezen kifogások kapcsán hatáskörének hiányát állapította meg.

b) A panaszos sérelmezte az egyes büntetőeljárás keretén belül foganatosított nyomozati cselekményeket, nevezetesen a házkutatást és a lefoglalást.

Az Rtv.-ből, valamint a legfőbb ügyész helyettesének leveléből hivatkozott rendelkezésekből kiderül, hogy a Testület nem rendelkezik hatáskörrel a büntetőeljárás keretében foganatosított nyomozati cselekmények felülvizsgálatára. A házkutatással és a lefoglalással, mint büntetőeljárás keretében foganatosított cselekményekkel szemben a Be. 196. § (1) bekezdése szerint lehet panasszal élni. A rendelkezés értelmében „akinek az ügyész vagy a nyomozó

hatóság intézkedése vagy intézkedés elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet”. Így tekintettel arra, hogy a panaszos élhetett volna a Be. alapján jogorvoslással a foganatosított nyomozati cselekménnyel szemben, ezért a Testület hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani ezen kifogás kapcsán.

Tehtettel a fentiekben kifejtettekre a Testület hatáskörének hiányára figyelemmel nem vizsgálhatta felül a büntetőeljárás keretében foganatosított házkutatást és lefoglalást.

c) A panaszos végezetül sérelmezte, hogy kifejezett kérése ellenére nem biztosítottak a számára védőt, valamint hatósági tanút.

A védőkirendelésére vonatkozó szabályokat a Be. 48. § tartalmazza, de a kirendelésre a Be. 179. § (3) bekezdése is tartalmaz részletszabályt. Tehtettel arra, hogy a védő kirendelése, akár kötelezően történik, vagy akár kérelemre szintisztán a Be., így a büntetőeljárás hatálya alá tartozó kérdéskör, így a Testület hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani, hiszen a kérdés eldöntése az Rtv-n kívüli, más jogszabály hatálya alá tartozik. Ezért a védő kirendelésének kifogásával kapcsolatban a Testület hatáskörének a hiányát volt kénytelen megállapítani.

A Testület ugyanezen okfejtésből kiindulva, vagyis egy pusztán Be. hatálya alá tartozó, nyomozati cselekmény végrehajtása során alkalmazható hatósági tanú kirendelésére való igény kapcsán sem határozhatott másként. A Be. 183. §-a szabályozza a hatósági tanú alkalmazásának, kirendelésének, eljárásnak részletszabályait. A panaszos csakis a Be. alapján, nyomozati szakban elrendelt cselekmények során kívánt hatósági tanút alkalmazni, így a kérdés megítélése tisztán a büntetőeljárás hatálya alá tartozik. Emiatt a Testület ezen panasz kapcsán is hatáskörének hiányát állapította meg.

A fentiekben ismertettekre tehtettel a Testület hatáskörének hiányában nem vizsgálhatta azt meg eljárásban, hogy miért nem rendelt ki a nyomozó hatóság védőt, valamint hatósági tanút annak ellenére, hogy azt a panaszos kifejezetten kérte.

IV.

A Testület azonban megvizsgálhatta azt, hogy a panaszossal szemben kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganatosított-e a rendőrség intézkedést; megvizsgálta a panaszos Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerinti előállítását; a panaszos bilincselését; a mobiltelefonhasználat korlátozását; a túlzott rendőri létszámra vonatkozó kifogást; valamint azt, hogy valóban sérülhetett-e a panaszos jó hírnévhez való alapvető joga a vele szemben foganatosított intézkedés kapcsán.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, valamint az abból levezethető testi integritáshoz fűződő alapvető jogát, a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz, a VI. cikkében foglalt jó hírnévhez való jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először azt vizsgálta meg az eljárásában, hogy keletkezett-e a rendőröknek intézkedési kötelezettsége a panaszossal szemben.

A panaszos beadványában előadta, hogy egy vásáron, amely bárki számára látogatható vásárolt egy holland zárt gyűrűs kacsát, amelynek a párja elpusztult, így interneten keresztül meghirdette a madarat tekintettel arra, hogy nehogy egyedül elpusztuljon. Bízott abban, hogy megfelelő helyre kerül az állat. Véleménye szerint ezzel kapcsolatban bűncselekmény gyanúja nem merül fel, hiszen kereskedelmi forgalomban vette a zártgyűrűs állatot. Ő nem akarta kereskedelmi forgalomban értékesíteni, ezért is hirdette meg az interneten. A potenciális vevővel időpontot és az adásvétel lebonyolítására szolgáló helyszínt beszélt meg, ahol meg is jelent. A helyszínen egy rendőr és két természetvédelmi őr várta.

A rendőrség tájékoztatása szerint a sérelmezett intézkedést megelőzően megjelent az E. Rendőrkapitányságon V. A. természetvédelmi örkerület vezető és N. A. Gy. természetvédelmi tájegységvezető, akik tájékoztatták a rendőrséget arról, hogy információjuk van arra nézve, hogy egy személy fokozottan védett madarat – egy bőjti récét – árul az interneten és ők megbeszéltek vele egy időpontot a találkozóra. Elmondásuk szerint a panaszos egy kék színű VW Transporter gépkocsival fog érkezni a helyszínre. Tekintettel arra, hogy fokozottan védett madár tartása és azzal való kereskedés bűncselekmény megállapítására alkalmas, ezért kérték, hogy a találkozón a rendőrség valamely tagja is legyen jelen, bűncselekmény gyanúja esetén tegye meg a szükséges intézkedéseket. Ezen információk alapján a természetvédelmi örökkel tartott G. M. r. törm, aki a találkozó helyszínén a korábbi leírásnak megfelelő gépkocsiban tartózkodó személyt igazoltatás alá vonta, majd felkérte a gépkocsi utasterének a kinyitására. A raktérben két dobozt talált, amelyeket a panaszos felkérés ellenére sem volt hajlandó kinyitni, sőt gúnyosan odavetette az intézkedő rendőrnek, hogy „nyisd ki te, meglepetés lesz!”. Ezt követően az intézkedő rendőr felkérésére V. A. természetvédelmi őr a két dobozt kinyitotta, amelyek közül az egyikben találtak egy madarat, amelyről a természetvédelmi örök megállapították, hogy az egy fokozottan védett bőjti réce, amelynek tartása és eladása engedélyköteles.

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1) pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

Ahhoz, hogy a Testület az intézkedés megalapozottságáról állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

A két természetvédelmi őr a kapitányságon olyan információkkal tudott a rendőrségnek szolgálni, amelyek felvetették a Btk. 242. § (1) bekezdés a) pontjában ütköző természetkárosítás bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanút. A két természetvédelmi őr arról tájékoztatta a rendőrséget, hogy a panaszos interneten egy fokozottan védett bőjti récét árusít, amely madár tartása és azzal való kereskedés egyaránt engedélyköteles tevékenységnek minősül. A két természetvédelmi őr azt is elmondta a rendőrségen, hogy a panaszossal egy találkozót beszéltek meg (adott időben, adott helyen), így a felmerült bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú vonatkozásában rendőri jelenlét biztosítását kérelmezték.

A Btk. 242. § (1) bekezdés a) pontja szerint „aki fokozottan védett élő szervezet egyedét jogellenesen megszerzi, tartja, forgalomba hozza, az ország területére behozza, onnan kiviszi, vagy azon átszállítja, azzal kereskedik, illetve azt károsítja vagy elpusztítja büntetett követ el”.

A 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet szól a védett és a fokozottan védett növény-és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény-és állatfajok közzétételéről (továbbiakban: KöM rendelet). A KöM rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a fokozottan védett és védett állatok taxációját. A KöM rendelet 2. számú mellékletének 890. pontja határozza meg a bőjti réce (*Anas querquedula*) védettségének a mértékét, amely 100. 000 Forint.

A Testület véleménye szerint a panaszossal szembeni, bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanút a természetvédelmi őrök által, a rendőrségen tett bejelentés keletkeztette, amelyben meghatározták, hogy mely fokozottan védett állatfaj egyedét kínálja eladásra a panaszos az interneten, sőt még egy megbeszélte találkozót is a rendőrség tudomására hozták, amely során a rendőrség meggyőződhet a bejelentés valóságáról, azaz az egyes cselekmények fogantatásával a panaszossal szemben felmerült gyanút a rendőrség ezáltal megalapozhatja, kizárhatja, vagy gyengítheti.

Ezen körülményekre tekintettel az intézkedési kötelezettséget a személyesen megtett bejelentés keletkeztette, amelynek valóságalapja felől a rendőröknek, a bűnüldözési érdekre tekintettel meg kellett győződnie, hiszen bűncselekmény elkövetésére utaló információkat hoztak a rendőrség tudomására, amelyek a rendőrség oldalán – figyelemmel a fentebb ismertetett jogszabályhelyekre – a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Emiatt a Testület álláspontja szerint a rendőrségnek a panaszost intézkedés alá kellett vonnia annak érdekében, hogy meggyőződhessen a bejelentés valóságáról, és amennyiben a

gyanú beigazolódik, akkor további intézkedési kötelezettség terheli a bűnüldözési érdekre figyelemmel a rendőrséget, a szükséges nyomozati cselekmények elvégzése tekintetében. Ezért a Testület véleménye szerint a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganatosított a panaszossal szemben rendőri intézkedést, így emiatt nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

Ezen körülményekre tekintettel a Testület álláspontja szerint fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

2) A Testület ezt követően a panaszos előállítását vizsgálta meg.

a) Az előállítás jogalapja tekintetében a Testület az alábbi következtetésre jutott.

A panaszost a rendőrség az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint, a Btk. 242. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő természetkárosítás bűncselekmény elkövetésének tettenérése okán korlátozta a személyi szabadságában 2015. május 6-án 10 óra 50 perctől 22 óráig.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendőr további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. Jelen rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

Ahhoz, hogy a Testület a rendőrség által megjelölt előállítási ok megalapozottságáról állást foglaljon, egyrészt arról kell állást foglalnia, hogy felmerülhetett-e a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének gyanúja, másrészt arról, hogy amennyiben igen, úgy megvalósult-e „tettenérés”.

Az első kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos részéről a bűncselekmény elkövetésének gyanúja felmerülhetett-e. Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos elkövette-e a bűncselekményt avagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésére álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy a panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének (a megalapozott gyanú szintjénél) alacsonyabb fokú gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapítja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

Jelen ügygel kapcsolatban a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a természetvédelmi örök által személyesen, a kapitányság épületében elmondottak már alkalmasak voltak arra, hogy a panaszossal szemben felmerüljön a gyanú a természetkárosítás bűncselekmény elkövetésére, hiszen a természetvédelmi örök a rendőrség tudomására hozták a bűncselekmény elkövetési tárgyát (bőjti réce), az elkövetés helyét és idejét (megbeszélte találkozót, valamint az internetes hirdetés), az elkövetési magatartást (kereskedés). A rendőrség mivel olyan információk birtokában volt, amelyek az azonnali intézkedést számára lehetővé tették, ezért a megbeszélte helyen és időben megjelent egy rendőr a két természetvédelmi örök társaságban, hogy meggyőződjön arról, hogy a helyszínen tapasztaltak mennyiben támasztják alá, vagy akár cáfolják az örök által elmondottakat. A helyszínen a természetvédelmi hatóság munkatársai által közölt információk valóság alapja felől győződött meg a rendőr, hiszen egy dobozban találtak egy bőjti récét, amelyet a panaszos eladásra kínált fel, hiszen megjelent az ügylet lebonyolítására megjelölt helyen és időben, így a magatartása ezen szándékot támasztotta alá.

Ezért a Testület álláspontja szerint a telefonos bejelentésben foglalt információkban közölt gyanút a helyszínen tapasztaltak tovább erősítették a panaszossal szemben. Így a fentebb meghatározottakra tekintettel a Testület igenlő választ adott arra a kérdésre, hogy a panaszossal szemben felmerülhetett olyan bűncselekmény elkövetésének a gyanúja, amely indokolttá tette vele szemben az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározottakat.

Ezután a Testületnek azt kellett megvizsgálnia és abban kellett állást foglalnia, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásához szükséges második, konjunktív elem (t. i. tettenérés) megvalósult-e.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, a Testületnek tehát szükséges elvégezni a fogalom elemzését ahhoz, hogy megítélhesse, jelen ügyben alappal hivatkozik-e a rendőrség a tettenérésre, mint kötelező előállítási okra.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvétel után, de még az elvitel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszíntől távoli elfogása is, ám a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj *folyamatos* szemmel tartása és *megszakítás nélküli* üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról (lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A Be. szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy *üldözés*

során elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.]

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve. Amennyiben az elkövető ilyen fajta nyomon követhetősége megszakad, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

Jelen ügyben az előállítás okaként meghatározott bűncselekményt a rendőrség folyamatos észlelése mellett követte el a panaszos. A panaszos megjelent a természetvédelmi őrk által, korábban egyeztetett időpontban és helyen, így az eladási szándékra utaló első jelet a rendőrség már észlelhette. Ezt követően, amikor a panaszos gépjárművét átvizsgálták, akkor megtalálták egy dobozban az eladásra kínált bőjti récét, így a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú tovább erősödött a panaszossal szemben. A tettenérés a Testület véleménye szerint ezen két körülményre tekintettel megvalósult, azaz 1) a panaszos megjelent az adásvétel lebonyolítására megállapodott helyen és időben és 2) magánál volt az adásvétel tárgyát képező bőjti réce, amely egyben a bűncselekmény elkövetésének a tárgyát is képezte. Mivel a rendőri jelenlét szabta gátját annak, hogy a panaszos ténylegesen vételér ellenében eladja a potenciális vevőknek a fokozottan védett bőjti récét, így a tettenérés jelen ügy kapcsán a Testület véleménye szerint megállapítható. Ezért a Testület kellően megalapozottnak találta a panaszos, Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerinti előállítását, mivel az előállítás feltételeként meghatározott két konjunktív elem (elkövetésre vonatkozó gyanú és tettenérés) megvalósult. Emiatt a Testület úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás foganatosítása kapcsán.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja megteremtette a jogalapot a panaszos előállításához, így nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás jogosságára kapcsán.

b) A Testület ezt követően a panaszos előállításának időtartamát vizsgálta meg.

A panaszos személyi szabadságát a rendőrség 2015. május 6-án 10 óra 50 perctől 22 óráig korlátozta. Az előállítás időtartamát egyszer, négy órával meghosszabbították.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szervvezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart. A Testület a kérdés vizsgálata kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosságkövetelményére.

A rendőrség előadása szerint a panaszost személyi szabadságának korlátozása során igazoltatták, átvizsgálták a ruházatát, megbilincseltek és különféle nyomozati cselekményeket hajtottak végre a vele szemben felmerült, bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú megalapozása érdekében. A rendőrség tájékoztatása szerint közelítő pontossággal rekonstruálható, hogy a rendőrség milyen érdemi cselekményeket hajtott végre a panaszossal szemben. Az előállítás kezdetén a panaszost igazoltatták, átvizsgálták, majd 10 óra 50 perctől 11 óra 15 percig megbilincseltek. Ezt követően a kapitányságra szállították és a szükséges tájékoztatók, dokumentumok kitöltése mellett 12 óra 7 perc és 12 óra 55 perc között lefoglalást hajtottak végre. Ezt követően házkutatást és lefoglalást hajtottak végre 14 óra 30 perc és 18 óra 50 perc között a panaszos által megadott címen, amelyet egyébként többszöri rendőri felszólításra nem volt hajlandó megadni a rendőrségnek. A helyszínen a kormányhivatal munkatársai is jegyzőkönyvet készítettek, amelyet egészen 20 óráig készítettek el. Ezt követően a házkutatás és lefoglalás helyszínéről a panaszost visszazállították a rendőrkapitányságra, ahol mint gyanúsítottat hallgattak meg 20 óra 32 perc és 21 óra 20 perc között a rabosítás, tájékoztatás és a szükséges dokumentációk kiállítását követően. A gyanúsított kihallgatást követően a panaszost orvoshoz szállították, ahol 21 óra 32 perckor kezdték meg az orvosi vizsgálatot. Végezetül a panaszost 22 órakor szabadon bocsátották.

A kialakított történeti tényállás alapján a panaszost személyi szabadságában a rendőrség összesen 11 óra 10 percen keresztül korlátozta. Habár a rendőrség nem biztosította a Testületnek az előállítás időtartamának meghosszabbításáról rendelkező parancsnoki határozatot, mégis úgy tájékoztatta a Testületet a rendőrség, hogy ezt a határozatot meghozták, és így hosszabbították meg a panaszos előállításának idejét egyszer, négy órával, hiszen további nyomozati cselekmények végrehajtása vált szükségessé. Habár a rendőrség több mint 11 órán keresztül korlátozta a panaszost személyi szabadságában, mégis megállapítható, hogy az egyes cselekmények végrehajtásával a rendőrség nem késedelmeskedett, így nem állapítható meg olyan holtidő, amely túlzott mértékű várakozást jelentett volna a panaszosnak. A rendőrség viszonylag rövid idő alatt, számos érdemi cselekményt hajtott végre a panaszossal szemben, büntetőeljárás keretén belül. Emiatt a Testület úgy határozott, hogy a rendőrség betartotta az előállítás időtartamára is vonatkozó, Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelményt, ezért álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás időtartama kapcsán, hiszen viszonylag rövid időn belül, számos érdemi cselekményt hajtottak végre büntetőeljárás keretén belül.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás időtartama kapcsán.

3) A panaszos kifejezetten sérelmezte, hogy a rendőrség őt megbilincselte, pedig együttműködő magatartást fejtett ki az intézkedés során.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal szemben az Rtv. 48. § c) pont alapján alkalmaztak bilincset. A panaszos az intézkedés során kezdettől fogva agresszíven és ellenségesen viselkedett, amelyet a természetvédelmi őrk is megerősítettek. Az intézkedés közben hangoskodott, megjegyzéseket tett a természetvédelmi őrkre. A panaszossal szemben intézkedő rendőr által tapasztaltak szerint a panaszos ki akarta vonni magát a rendőri intézkedés alól, amikor hirtelen elővette a mobiltelefonját és használni kezdte. Eközben a rendőrtől lassan távolodott, haladt a gépjárműve felé, így a rendőr véleménye szerint tartani lehetett a panaszos szökésétől. A panaszos a helyszínen azt mondta a rendőrnek, hogy tanút akar hívni. A rendőr, tekintettel arra, hogy a panaszos megpróbálta magát kivonni az intézkedés alól testi kényszerrel alkalmazott, amely során az ott parkoló gépjárműhöz arccal állította a panaszost, a kezét hátrabilincselte. A kezében lévő mobiltelefont tőle elvette, azt V. A. természetvédelmi őrnök a bilincselés sikeres végrehajtása érdekében átadta, amelyet V. A. a bilincselés után a panaszos bal első zsebébe sérülés okozása nélkül visszaadott. A panaszos 2015. május 6-án 10 óra 50 perctől 11 óra 15 percig viselte a bilincset.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörsére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,

b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,

c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrről, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint

b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

Jelen esetben a rendőrség a panaszos szökésének a megakadályozása érdekében alkalmazott bilincset. Az intézkedő rendőr észlelése szerint a panaszos saját maga akart tanút hívni a helyszínre, ezért vette elő a mobiltelefonját és folyamatosan, a rendőrtől távolodva haladt a személygépjárműve irányába. A rendőr ekkor határozott afelől, hogy testi kényszer alkalmazva a panaszoszt megbilincseli.

A Testület álláspontja szerint, az általa kialakított történeti tényállásban nem talált olyan körülményt, amely a panasossal szembeni bilincs, mint kényszerítő eszköz alkalmazását megalapozta volna. A rendelkezésére bocsájtott iratokban sem a rendőrség, sem pedig a panaszos nem adott elő olyan körülményt, amely ok-okozati összefüggésben állt volna azzal, hogy a panaszos olyan kifejezett magatartást tanúsított volna, amely szökésre utalt volna. A panaszos az intézkedés során hatósági tanút akart a helyszínre rendelni, hogy az is igazolja, hogy mi történik vele szemben. Amikor a rendőr ezt számára nem biztosította, akkor határozott úgy, hogy előveszi a mobiltelefonját, hívást kezdeményez és/vagy a készülék kamerájának a segítségével rögzíti az eseményeket. Miközben telefonált elfordulhatott a rendőrtől és a gépjárműve felé kanyarodhatott. A Testület véleménye szerint a rendőrségnek az arányosság és fokozatosság elvére tekintettel először a panaszoszt szóban kellett volna felszólítani a követendő magatartásra és ha ennek, bizonyítható módon nem tett volna eleget, azaz nem engedelmkedett volna, akkor kellett volna a rendőrnek az arányosság és fokozatosság elve szerint a panaszos által kifejtett ellenszegülő magatartáshoz mérten a megfelelő kényszerítő eszközt alkalmazni. Azaz figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 5. § (3) bekezdésében foglaltakra, „ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr a <Törvény nevében!> felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel”. Amennyiben az intézkedés alá vont személy olyan mértékű ellenszegülést fejt ki, amely

másként nem törhető meg, hanem csak kényszerítő eszköz alkalmazásával, akkor a Szolgálati Szabályzat 39. § (3) bekezdésében foglaltak megfelelő alkalmazásának nyílik meg a lehetősége. Az idézett jogszabályhely *a)* pontja értelmében „a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon meg kell előznie a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak a <Törvény nevében!> szavak előrebocsátásával; valamint a *b)* pont értelmében a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik”.

A fentiekben kifejtettek alapján a Testület véleménye szerint a rendőrség a kényszerítő eszköz alkalmazása során nem tartotta be a Szolgálati Szabályzat fentebb idézett szakaszait, ezáltal pedig nem tett eleget az intézkedés során követendő arányosság és fokozatosság alapelveinek. Nem jelölt meg olyan konkrét magatartást, amely megalapozhatta a panaszossal szemben foganatosított bilincselést, hiszen a rendőrség pusztán a szökés lehetséges, potenciális, távoli lehetőségét határozta meg a bilincselés alapjaként. Emiatt a Testület nem találta alaposnak a bilincs alkalmazására vonatkozó jogszabályi felhatalmazást, emiatt a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelmét állapította meg a jogszabályellenes, szükségtelen, aránytalan és indokolatlan bilincs használat miatt.

Tekintettel a fentebb ismertetettre a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga sérelmet szenvedett a bilincs használat következtében.

A Testület jelen pontnál jelzi, hogy a bilincselés időtartama tekintetében nem végzett el külön vizsgálatot, hiszen következetes gyakorlatára tekintettel a jogalap hiánya automatikusan magával vonzza a bilincseléssel összefüggő, egyéb aspektusok szerinti alapjogsérelmet is. Ezért erre tekintettel a bilincselés jogalapjának hiánya, vagyis alapjogot sértő volta megalapozza az időtartam miatti alapjogsérelmet is külön vizsgálat nélkül.

4) A panaszos sérelmezte a vele szemben kifejtett testi kényszert.

a) A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal szemben a bilincselés végrehajtása érdekében alkalmaztak testi kényszert.

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése értelmében a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

Az Rtv. 17. § (2) bekezdése alapján a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Rtv. 47. §-a a testi kényszer alkalmazására vonatkozóan rögzíti, hogy a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést alkalmazhat.

Az Rtv. testi kényszerre vonatkozó rendelkezéseit a Szolgálati Szabályzat 40. §-a egészíti ki. Az (1) bekezdés szerint a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfeszítéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. Továbbá a testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.

Tekintettel arra, hogy az előző pontban a Testület a panaszos bilincselését jogalap nélkülinek ítélte meg, így a kifejtett testi kényszer kapcsán sem határozhatott másként, hiszen azt a rendőrség a bilincselés végrehajtása érdekében alkalmazta a panaszossal szemben. Emiatt az alapjogot sértő bilincselés foganatosítása érdekében alkalmazott testi kényszer kapcsán a Testület a panaszos emberi méltósághoz való jogából levezethető testi integritáshoz való jogának a sérelmét állapította meg.

Az alapjogot sértő bilincselés végrehajtása érdekében alkalmazott testi kényszer kapcsán a Testület a panaszos emberi méltósághoz való jogából levezethető testi integritáshoz fűződő alapvető jogának a sérelmét állapította meg.

b) A panaszos tájékoztatása szerint a rendőr testi kényszer alkalmazásával csavarta ki a kezéből a mobiltelefonját. A rendőr először „habzó szájjal” ordított, hogy mit képzelsz a panaszos, majd ezt követően csavarta ki a panaszos kezéből a mobiltelefont és tette el.

A rendőrség tájékoztatása szerint a rendőr a panaszos kezében lévő mobiltelefont tőle elvette, azt V. A. természetvédelmi őrnök a bilincselés sikeres végrehajtása érdekében átadta, amelyet V. A. a bilincselés után a panaszos bal első zsebébe sérülés okozása nélkül visszaadott.

A Testületnek jelen kifogás kapcsán azt kellett megvizsgálnia, hogy volt-e rendőri felszólítás a mobiltelefon-használat abbahagyására és a rendőr részére történő átadás vonatkozásában, és amennyiben nem volt, akkor a mobiltelefont a rendőr testi kényszer alkalmazásával valóban elvehette-e a panaszostól, avagy a panaszos saját maga adhatta-e oda a rendőrnek.

A Testület jelen panasz kapcsán nem tudott olyan történeti tényállást kialakítani, amely alapján érdemben megítélhetné volna a kérdést. A rendelkezésére álló csekély számú bizonyíték és bizonyítási eszköz nem tette számára lehetővé a homályos történeti tényállás pontosítását, ezért emiatt csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogából levezethető testi épséghez való joga nem megállapítható a mobiltelefon testi kényszer útján történő elvétele kapcsán.

A panaszos emberi méltósághoz való jogából levezethető testi épséghez való jogának a sérelme nem megállapítható a mobiltelefon testi kényszerrel történő elvétele tekintetében az egymásnak ellentmondó történeti tényállási elemek feloldhatatlansága és a csekély számú bizonyítási eszköz miatt.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés során korlátozták őt a mobiltelefon használatban.

A rendőrség tájékoztatása szerint miután megtalálták a bójti récét, a panaszos kérte hatósági tanú bevonását a lefoglaláshoz. Ezt az ott intézkedő járőr visszautasította, tekintettel arra, hogy ott nem került sor a lefoglalás foganatosítására. Ekkor a panaszos telefonálni szeretett volna, azonban azt a járőr megakadályozta, tekintettel arra, hogy a mobiltelefon használata az intézkedés eredményes befejezését veszélyeztette volna. A rendőrség előadása szerint a rendőr a helyszínen nem tudhatta, hogy a panaszos mire használja a telefont: sms-t ír, kamerázik, vagy leszedi az internetes hirdetését.

Az Rtv. 17.§ (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében, ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e joggal élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A Testület a mobiltelefonokkal kapcsolatos rendőrségi gyakorlatot az Rtv. 13. és 17. §-ának összeolvasása alapján a következőképpen értékeli. Olyan esetekben, amikor a rendőri intézkedés célját veszélyezteti, ha az intézkedés alá vont személy mobiltelefonon ellenőrizetlenül lép kapcsolatba valakivel (pl. nem zárható ki, hogy bűntársát értesíti a gyanú szerint tetten ért elkövető), úgy az Rtv. 13. § (3) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére, illetve a telefonálás korlátozására. Ha ilyen körülmény az adott helyzetben nem áll fent, úgy a mobiltelefon használata korlátozásának nincsen jogalapja. Ilyen esetekben semmi nem zárja ki, hogy a hozzátartozót vagy más személyt az előállított személy a saját mobiltelefonján értesítse, hiszen e jog főszabály szerint az érintettet illeti meg, és az értesítés csak akkor rendőri feladat, ha a fogvatartott valamilyen okból nincsen abban a helyzetben, hogy értesítési joggal éljen.

Jelen esetben a rendőrség nem jelölt meg olyan konkrét körülményt, amely alátámasztotta volna azt, hogy az intézkedés eredményességét akadályozta vagy veszélyeztette volna, az, hogy ha a panaszos használja a mobiltelefonját, így erre tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét állapította meg a Testület a panaszos mobiltelefonhasználatának indokolatlan korlátozása miatt.

A Testület álláspontja szerint a telefonhasználat korlátozásához nem álltak fenn a szükséges feltételek. Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a mobiltelefon használatának korlátozása miatt.

6) A panaszos sérelmezte a házkutatás során alkalmazott rendőri erő mennyiségét, hiszen álláspontja szerint a rendőrség létszáma eltúlzott volt a cselekmény végrehajtásához mérten. Beadványában először 4, majd 6 szolgálati gépjárművet jelölt meg, kb. 8 rendőrrel.

A rendőrség a Testület kifejezett kérdése ellenére nem nyilatkozott az intézkedés során alkalmazott rendőri erő létszámáról. Annyi információt biztosítottak a Testület számára, hogy a panaszossal szembeni intézkedés során egy fő rendőr és két fő természetvédelmi őr volt jelen. Arról azonban, hogy pontosan hány fő rendőr végezte el a házkutatást a Testület nem rendelkezik információkkal, hiszen azokról a rendőrség nem nyilatkozott.

A Testület következetes gyakorlata szerint a rendőrség hallgatása esetén, vagyis amikor kifejezett Testületi kérdés megválaszolását mellőzi, akkor a Testület a panaszos által előadott történeti tényállásból indul ki a kifogás értékelése kapcsán. Nem tett másként jelen esetben sem. Azonban a Testület a büntetőeljárás során alkalmazandó rendőri erő vonatkozásában, hatáskörének hiányában nem foglalhat állást, ezért csak azt tudta megítélni, hogy az intézkedés foganatosításakor a panaszossal szemben fellépő egy fő rendőri jelenlét indokolt volt-e. Jelen kérdésre igenlő választ adott, így álláspontja szerint ezen aspektus kapcsán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga az egy fő intézkedő rendőr miatt.

A Testület szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga, hiszen a panaszossal szemben intézkedő egy fő rendőr jelenléte arányban állt az egy fő panaszossal. A házkutatás során jelen lévő rendőri létszám tekintetében, pedig hatáskör hiányában a Testület nem határozhatott a kérdésben.

7) A panaszos sérelmezte, hogy az egész rendőri intézkedés alkalmas volt arra, hogy a jó hírnévhez való joga sérelmet szenvedjen. Elmondása szerint törvénytisztelő állampolgár és a vele szemben végrehajtott intézkedés következtében mindenki róla beszél a városban, ezért nagymértékben sérelmet szenvedett a jó hírnévhez való joga. Ezt erősítette az is, amikor a házkutatás során végig a szolgálati gépjárműben ült, és végig nézte, hogy idegen személyek lépnek be a területére. A házkutatást látták a szomszédok, valamint azt is, hogy a panaszos a rendőregi járműben ül, valamint, hogy bilincsbe verve áll a saját területén a rendőrök jelenlétében.

A rendőrség álláspontja szerint a panaszossal szemben házkutatást végeztek el a hosszas adatgyűjtés során megállapított tartózkodási helyén, amelyen a panaszos részt vett, a házkutatás során nem állt a ház előtt, hanem az udvaron, illetve ott tartózkodott (lakóépület és hozzá tartozó melléképület), ahol a házkutatás éppen folyt. Arra nézve a rendőrség nem rendelkezik információkkal, hogy a panaszos szomszédjai látták-e a panaszost a nyomozati cselekmény megkezdésekor, illetve aközben.

Tekintettel az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület gyakorlatában rendszeresen előfordulnak olyan ügyek, amelyekben a rendőri intézkedés nyilvános helyen, alkalomadtán szomszédok, vagy munkatársak szeme láttára

zajlik. A Testület rendszerint abból indul ki hasonló esetekben, hogy a nyilvánosság bizonyos mértékig elkerülhetetlenül a rendőri intézkedések velejárója.

Tekintettel arra, hogy a panaszos által közöltek a rendőrség érdemben, határozottan cáfolta, ezért egy olyan feloldhatatlan ellentmondás alakult ki a történeti tényállási elemek között, amelyet a Testület a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszköze és bizonyítéka alapján nem tudott feloldani, így érdemben nem tudta a panaszos kifogását megvizsgálni. Emiatt csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos jó hírnévhez való jogának a sérelme nem megállapítható jelen panaszelem kapcsán.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a Testület úgy határozott, hogy a panaszos jó hírnévhez való jogának a sérelme nem megállapítható.

8) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés során a rendőrök semmiféle tájékoztatás nem nyújtottak neki, pedig kifejezett kérdéseket intézett az egyes rendőrök irányába, de azok a kérdések megválaszolásától elzárkóztak.

A rendőrség a panaszos állítását határozottan visszautasította, hiszen mind a panaszossal szemben az intézkedést kezdeményező rendőr, mind a kapitányság épületében és a házkutatás során a panaszossal interakcióba került rendőrök részletekbe menő tájékoztatás biztosítottak a panaszosnak arról, hogy vele szemben mi történt, illetőleg, hogy mi fog történni.

Az Rtv. a rendőrség oldalán a tájékoztatási kötelezettséget áttételesen szabályozza, expressis verbis nem határozza meg. A tájékoztatás egyrészt kiterjed az Rtv. 20. §-ában meghatározott követelmények teljesítésére, így az állampolgárok tájékoztatása külső, ruházati követelmények teljesítésével arról, hogy rendőrrel állnak szemben. Emellett a tájékoztatás kiterjed az Rtv. 20. § (2) bekezdésben meghatározottakra, amely szerint főszabály szerint tájékoztatni kell az intézkedés alá vontat az intézkedés tényéről és céljáról, kivéve azt az esetet, amikor ez a közlés az intézkedés eredményességet veszélyezteti. Az Rtv. tehát ezen szabályok mellett a rendőri intézkedés vonatkozásában expressis verbis nem határoz meg általános követelményként olyan kötelezettséget, amely az intézkedés teljes hosszában érvényesülne az intézkedés alá vont tájékoztatása kapcsán. Ezt az egyes részletszabályok összeolvasásával határozhatjuk meg, hiszen az Rtv. 2. § (1) bekezdése meghatározza a rendőrség jogvédelmi kötelezettségét, így ebből kiolvasható a tisztességes eljáráshoz való jogot is védelmezi, valamint biztosítja ezen alapjog érvényesülését a rendőrség eljárásaiban, intézkedéseiben. A tisztességes eljáráshoz való jog, mint alapvető jogállami garancia egyik alkotóeleme az, hogy a személyek tisztában vannak azzal, hogy az eljárás során milyen eljárási cselekményeket hajtanak végre, tudják azt, hogy az egyes cselekményeknek mi a jövőbeli hozadéka, következménye.

Tekintettel arra, hogy a tájékoztatás megtörténte és annak tartalma kapcsán a rendőrség és a panaszos is eltérő információkat hozott a Testület tudomására, így egy olyan fokú ellentmondás alakult ki a két tényelőadás között, amelyet a Testület a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszköze és a bizonyítékok csekély számára tekintettel nem tudott feloldani. Ezáltal pedig nem tudott egy olyan történeti tényállást kialakítani, amely alapján megítélhette volna a tájékoztatásra vonatkozó panaszosi kifogást. Ezért a Testület csak úgy határozhatott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható a rendőrség tájékoztatása kapcsán.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőrség tájékoztatása kapcsán.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganatosított intézkedést a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A Testület a panaszos előállításának jogalapját is megfelelőnek találta, így álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. Az előállítás időtartamát a Testület arányosnak ítélte meg, ezért a panaszos személyi szabadsághoz való joga nem sérült annak kapcsán sem. A Testület véleménye szerint a panaszos bilincseléséhez a rendőrségnek nem volt kellő jogszabályi alapja, ezért álláspontja szerint sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga az aránytalan, szükségtelen, indokolatlan és jogszabály ellenes bilincselés következtében. A bilincselés végrehajtása érdekében alkalmazott testi kényszer vonatkozásában, a rész-egész viszonyra tekintettel, a panaszos emberi méltósághoz való jogából levezethető testi épséghez való jogának a sérelmét állapította meg. A Testület véleménye szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogából levezethető testi integritáshoz való jogának a sérelme nem megállapítható a feloldhatatlan ellentmondásokra tekintettel a mobiltelefon elvétel következtében alkalmazott testi kényszer miatt. A Testület véleménye szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga az indokolatlan mobiltelefon-használat korlátozása miatt. A rendőri jelenlétre vonatkozó panaszosi kifogás kapcsán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, míg a házkutatás során alkalmazott rendőri létszám tekintetében a hatásköri szabályokra tekintettel, annak kizártsága miatt a Testület nem határozhatott. A Testület véleménye szerint a panaszos jó hírnévhez való jogának a sérelme nem megállapítható. A rendőrség tájékoztatására vonatkozó kifogás kapcsán a Testület végezetül úgy határozott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának a sérelme nem megállapítható.

VI.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2015. szeptember 24.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag